

Sygn. akt I UK 122/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w B. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 25 marca 2015 r. i zmienił ten wyrok przez oddalenie odwołania M. K. od decyzji z dnia 9 maja 2014 r. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że M. K. prowadziła działalność gospodarczą od dnia 10 grudnia 2013 r., którą zarejestrowała i w ramach której podejmowała czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia jej wykonywania. Sąd Apelacyjny uznawszy za uzasadniony zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego, stwierdził, że z zebranych dowodów wynika, iż to nie M. K., lecz jej mąż prowadził działalność gospodarczą.

Skarga kasacyjna ubezpieczonej została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 13 pkt 4, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 11 ust. 2,

art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) w związku z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.) przez błędną wykładnię i "bezzasadne przyjęcie, że brak wykształcenia zgodnego z profilem zadeklarowanej i prowadzonej przez ubezpieczonego działalności, a także wykonywanie jej za pomocą osób wykwalifikowanych wyklucza gospodarczy charakter takiej działalności w rozumieniu powołanych przepisów i nie daje podstaw do objęcia jej ubezpieczeniem społecznym w sytuacji, gdy z całokształtu materiału dowodowego wynika, że wnioskodawczyni niewątpliwie prowadziła działalność gospodarczą w spornym okresie", art. 58 § 1 i 2 w związku z art. 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i bezzasadne przyjęcie, "że działania podjęte przez odwołującą - wynikające z bezspornie ustalonego stanu faktycznego - polegające na wydzierżawieniu zakładu mechanicznego, zawarciu umów zlecenia z osobami wykwalifikowanymi zgodnie z profilem prowadzonej działalności gospodarczej, wystawianiu faktur, nabywaniu środków niezbędnych do prowadzenia działalności, prowadzeniu rozmów z klientami, stanowiły jedynie znamiona fikcyjnie prowadzonej działalności gospodarczej podjętej w okresie zaawansowanej ciąży, którą to działalność *de facto* prowadziła rzekomo osoba trzecia, a wnioskodawczyni zmierzała tym samym do obejścia prawa i naruszyła zasady współżycia społecznego, w sytuacji, gdy powołane przepisy nie mają zastosowania do stosunków z zakresu ubezpieczeń społecznych, a ponadto działania podjęte przez M. K. nie sposób poczytać za fikcyjne". Skarżąca podniosła także zarzuty obrazy przepisów art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez niewskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w szczególności przez lakoniczne zakwestionowanie wiarygodności wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie i oparcie rozstrzygnięcia na ogólnikowym oraz pozaustawowym stwierdzeniu o niezgodności tychże dowodów z „zasadami logiki, rozumowania i doświadczenia życiowego” oraz art. 382 k.p.c. przez niewskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz pominięcie w ocenie sprawy całości materiału dowodowego o istotnym znaczeniu dla wyniku sprawy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości dotyczące tego, "czy dla uznania działań podjętych przez osobę zgłaszającą się do ubezpieczenia obowiązkowego za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej niezbędne jest posiadanie wykształcenia zgodnego z profilem prowadzonej działalności, czy też kwestia ta pozostaje bez znaczenia w świetle norm definiujących działalność gospodarczą, zaś wynikająca z wykładni tego przepisu cecha „zawodowego” charakteru działalności gospodarczej nie oznacza zgodności wykonywanego zawodu z zawodem wyuczonym, oraz, czy użycie określenia „działalność zawodowa” w art. 2 u.s.d.g. dotyczy rodzaju działalności gospodarczej wykonywanej przez przedstawicieli wolnych zawodów, czy odnosi się do cechy działalności gospodarczej, czyli dotyczy zawodowości w rozumieniu profesjonalności i należytej staranności jej prowadzenia?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca sformułowała wniosek oparty na przesłankach kasacyjnych ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości dotyczących rozumienia

określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci istotnego zagadnienia prawnego musi też korespondować z ochroną przez Sąd Najwyższy obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883), nie może więc sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909 i III UK 91/08, LEX nr 707910 oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 52/08 i III UK 55/08, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania nie spełnia wskazanych wymagań. Przedstawione w nim zagadnienie nie istnieje jako zagadnienie prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym nie wymaga podjęcia przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej, zwłaszcza że skarżąca nie dostarczyła przekonujących argumentów uzasadniających taką ocenę. Co więcej, sposób ujęcia przyczyn wniesienia skargi obrazuje problem odnoszący się wyłącznie do ustaleń faktycznych i oceny dowodów, co – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).